

[Undervisningsministeren]

problem, og at regeringen i spørgsmålet om eventuelle uligheder mellem de to faglige uddannelser anser den økonomiske ulighed for den væsentligste.

Den efterfølgende debat har ikke givet megen grund til optimisme med hensyn til at finde en rimelig løsning i den nuværende situation.

### Spm. nr. 735

Til *industriministeren* (12/5 82) af:

**Tinning (VS):**

»Hvad agter ministeren at gøre i forbindelse med, at banker og sparekasser udnytter deres monopol på at give statsgaranterede studielån til at stavnsbinde studielånstagere til også at have deres øvrige bankforretninger med disse banker og sparekasser?«

### Begrundelse

Det er ved at være almindelig praksis, at banker og sparekasser søger at tvinge låntagere af statsgaranterede studielån til også at oprette lønkonto m.m. Såfremt en studielånsmodtager ikke følger dette krav, bliver renten sat op i de fleste tilfælde fra 16 pct. til 20 pct.

Dette betyder, at en studiegæld på 100.000 kr. forøges med 30.000 kr. ved en afdragsperiode på 10 år og ca. 50.000 kr. ved en afdragsperiode på 15 år.

Dette er efter vor mening en grov udnyttelse af de monopollignende forhold, som pengeinstitutterne indtager som de eneste, der kan formidle statsgaranterede studielån. I loven om statsgaranterede studielån er der ikke fastsat bestemmelser angående renter af disse lån. Det er banker selv, der fastsætter deres vilkår. Det udnytter banker og sparekasser til at tvinge studielånstagere til at oprette lønkonto m.m. Det må absolut betragtes som i strid med monopolloven og almindelig forretningsetik. Dertil skal føjes, at pengeinstitutterne forandrer en indgået aftale. Da låneaftalerne blev indgået, var det ikke en betingelse, at låntagerne skulle oprette lønkonto m.m.; denne betingelse er der først stillet krav om, efter at låntageren har optaget lånet og således ingen mulighed har for at overveje rimeligheden af disse betingelser.

Derudover skal der peges på det urimelige i, at pengeinstitutterne kan forskelsbehandle

2 studielånsmodtagere, hvor den låntager, der har lønkonto, slipper ca. 4 pct. billigere end den, der ikke har det, når der er samme sikkerhed for lånet, nemlig ved, at staten garanterer for lånet, uanset hvilken tilknytning til pengeinstituttet låntageren i øvrigt har. Statskautionen bliver således brugt – sikkert imod sin hensigt – til at presse studielånsmodtagere til at oprette lønkonti til at stavnsbinde disse i de næste 10–15 år.

*Besvarelse* (26/5 82):

**Industriministeren** (Erling Jensen):

Indledningsvis skal jeg bemærke, at det påhviler tilsynet med banker og sparekasser at påse, at landets pengeinstitutter drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god bank- og sparekassepraksis, jfr. bank- og sparekasselovens § 1, stk. 6. Pengeinstitutternes virksomhed skal tillige drives i overensstemmelse med markedsføringsloven, ligesom bank- og sparekassetilsynet er tilsynsmyndighed efter monopolloven.

Tilsynet med banker og sparekasser har over for mig oplyst, at det har modtaget en række klager over pengeinstitutter, som har forhøjet rentesatsen for studielån, hvor låntageren ikke benyttede pengeinstituttet som eneste forbindelse i bank- og sparekassesager. Det er i denne sammenhæng oplyst, at det hverken ved forhandlingerne om studielånsordningen eller ved de enkelte låns etablering fra pengeinstitutternes side var nævnt som en forudsætning, at studielånstageren i øvrigt skulle være kunde i pengeinstituttet. Fra statens side har det fra studielånsordningens start været gjort klart, at det er en forudsætning, at der ved fastsættelsen af renten tages hensyn såvel til formålet med lånet som til statens garanti.

Forbrugerombudsmanden har over for tilsynet givet udtryk for, at han finder de skete renteforhøjelser mindre stemmende med god markedsføringsskik.

Tilsynet finder det ikke stemmende med redelig forretningsskik og god bank- og sparekassepraksis, at pengeinstitutterne forhøjer studielånsrenten for de omhandlede lån i afviklingsperioden med henvisning til, at låntagerne ikke benytter pengeinstituttet som deres eneste forbindelse i bank- og sparekasseforretninger. De pågældende pengeinstitutter, Den danske Bankforening og Danmarks